

De medezeggenschapsketen in het Passend onderwijs

20 april 2018

Verslag van discussiegroep 2

Datum: 20 april 2018

Plaats: Green Village, Nieuwegein

Discussiegroep 2

Gespreksleider: Frans Brekelmans

Secretaris: Arne Breunese

Stelling 1: Bij een samenwerkingsverband hoort geen medezeggenschapsraad (MR SWV) maar een ondernemingsraad.

De vraag werd opgeworpen of alleen personeel (zoals dit bij instelling van een OR het geval zou zijn) de countervailing partner van het Samenwerkingsverband (verder SWV) zou moeten zijn. En ook was de vraag: is een SWV wel een onderneming?

Als voor een OR zou worden gekozen zo stelden enkele deelnemers, zou dit tot meer medezeggenschapsbevoegdheden leiden. Anderzijds is het zo dat veel SWV-en onvoldoende personeel in dienst hebben om tot instelling van een OR over te hoeven gaan.

Dat een MR bij een SWV verband vrijwel altijd alleen uit personeel bestaat hoeft geen probleem te zijn. In de praktijk zal het zich uitwijzen in welke gevallen medezeggenschap voor (in feite dan de personeelsgeleding van) de MR bestaat en ook is de verwachting dat de LCG WMS hiermee wel uit de voeten zal kunnen.

De discussie leidt tot de conclusie dat het natuurlijk van belang is dat de medezeggenschap bij het SWV goed is vormgegeven, maar dat dat niet zozeer zal dienen vorm te krijgen door de keuze voor een MR of een OR, maar door een goede definiëring van de medezeggenschapsrechten. Met andere woorden, MR-reglement en wet dienen hierop aangepast te worden.

Stelling 2 : De OPR heeft geen rol in de governance van het samenwerkingsverband en dient zich te beperken tot instemming op het ondersteuningsplan.

Vooropgesteld wordt de vraag of deze discussie zich beperkt tot de vraag of de OPR de adviesbevoegdheden uit artikel 11a Wms toekomen, of dat het "breder moet worden getrokken".

De stelling leidt hierop tot een discussie over de vraag wat het doel van de OPR is en hoe de OPR maximaal zijn werk kan doen. Zoals de onderzoekers hebben opgemerkt is sprake van territoriale oormerking. Op welk moment komt dan de OPR aan zet? En waarover praat de raad mee?

De schoolbesturen zijn feitelijk de eigenaar van het SWV. Zij richten het SWV ook in. De vergadering acht de rol van de OPR hierin oneigenlijk.

Het zou veeleer op de weg van de schoolbesturen liggen om een zodanige vorm aan het SWV te geven dat daarmee Good Governance wordt gewaarborgd. Gedacht wordt aan de rechtsvorm van Vereniging. Voorts zou het aan te raden zijn als de sectorraad een code voor de sector zou opstellen, waarin dan eventueel (indien gewenst) ruimte voor de OPR zou kunnen worden geschapen.

Stelling 3: De wetgever heeft in zijn ontwerp van de medezeggenschap rond passend onderwijs de GMR op schoolbestuurlijk niveau over het hoofd gezien en dient deze herkenbare, specifieke bevoegdheden te geven.

De vergadering nam deze stelling niet zonder meer over. Van belang is hoe het er in de praktijk aan toegaat. Het SWV verdeelt de financiële middelen onder de schoolbesturen. De schoolbesturen verdelen de middelen weer over de scholen. De verdeling door het SWV is een zaak van de OPR. De GMR-en zullen dan alleen kunnen oordelen over de verdeling van de middelen over de scholen. Maar zij worden al geconfronteerd met een gegeven som geld vanuit het SWV. De vergadering ziet als ideaalbeeld een situatie waarin geen top-down verdeling van de middelen plaats vindt maar een verdeling die als het ware wordt gestuurd vanuit de basis. De scholen maken kenbaar aan wat voor ondersteuning zij behoefte hebben, stellen het zorgprofiel vast en dit leidt tot een ondersteuningsplan waarin dit wordt verwerkt. Daarbij zal het SWV voor vaststelling van het ondersteuningsplan overleg voeren met de GMR's.

Stelling 4 : De wetgever moet onafhankelijke leden in de OPR mogelijk maken.

Niet eens met deze stelling. De aanwezigen achten de huidige regeling voldoende. Wel wordt aangegeven dat soms (te veel) deskundigheid verdwijnt. Gepleit wordt voor de mogelijkheid om onafhankelijk adviseurs toe te laten tot de OPR. Als al onafhankelijke leden worden toegestaan moet er op worden gelet dat de getalsverhoudingen in evenwicht zijn zodat de onafhankelijke leden niet de meerderheid kunnen vormen.

Stelling 5: De wetgever moet terug naar de tekentafel. Er is een medezeggenschapsregime nodig dat zowel de territoriale indeling van passend onderwijs ondersteunt als recht doet aan de gelaagdheid van passend onderwijs. De oorspronkelijke ketengedachte met een rechtstreekse lijn tussen samenwerkingsverband en school zou hierbij leidend moeten zijn.

Niet eens met deze stelling. Het gevoel is dat eerst de praktijk zich maar moet "settelen". Zo kort na invoering van het passend onderwijs is het niet aan te raden weer veranderingen door te voeren. Over een aantal jaren kan verder worden gekeken en als dan wijzigingen noodzakelijk blijken kan daaraan worden gewerkt. Er wordt voor gepleit om in de huidige situatie aandacht te besteden aan communicatie en facilitering. Denk niet te veel in regels, maar in oplossingen en laat de OPR zijn rol op zich nemen en ontwikkelen. Tot slot wordt aandacht gevraagd voor deskundigheidbevordering op het gebied van passend onderwijs van besturen.